

УДК 349.2

О.В. ЛАВРІНЕНКО, канд. юрид. наук,
доц., Донецький юридичний інститут Лугансько-
го державного університету внутрішніх справ
імені Е.О. Дідоренка

МІСЦЕ ПРИНЦИПУ ЄДНОСТІ Й ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН У СТРУКТУРІ ЗАГАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПРАВА, ЙОГО РОЛЬ У ПРОЦЕСАХ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ГАЛУЗЕВИХ ПРИНЦИПІВ ТА ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЙОГО СПІВВІДНОШЕННЯ З МЕТОДОМ ТРУДОВОГО ПРАВА

Ключові слова: принцип єдності й диференціації
правового регулювання трудових відносин, сис-
тема права, систематизація галузевих принципів,
метод трудового права, працівники ОВС

Актуальність науково-теоретичного до-
слідження системи принципів галузі трудо-
вого права загалом та одного з найбільш
проблемних, за наявною практикою реаліза-
ції, принципу єдності й диференціації право-
вого регулювання трудових відносин зокре-
ма обумовлена передусім тим, що реформу-
вання національного трудового права пере-
буває зараз на завершальному етапі, але, як
не парадоксально це звучить, дотепер відсу-
тня єдність поглядів представників різних
наукових шкіл не лише стосовно підходів до
систематизації, а й щодо тлумачення змісту
спеціального понятійного апарату й сутніс-
ної характеристики окремих галузевих прин-

ципів, формулювання їхньої назви, характе-
ристики ролі останніх у структурі механізмі
правового регулювання трудових відносин.
Ситуація, що склалася на сьогоднішній день у
цій сфері юриспруденції, характеризується
ще й наявністю численних логіко-
структурних дефектів, суперечностей та ін-
ших вад. На всі означені проблемні аспекти
сучасної доктрини про принципи трудового
права неодноразово зверталася увага, опра-
цьовувалися, у т.ч. й шляхом застосування
конструктивно-критичного методу, у наукових
розробках і автора цієї наукової статті [1-84].
Утім, проблемних сегментів тут залишається
ще чимало, і вони, природно, потребують по-
глибленого, передусім теоретичного, опрацю-
вання.

Слід зауважити, що дослідженню різно-
манітних аспектів учення про принципи пра-
ва загалом та особливостей їхньої реалізації
в сфері правового регулювання трудових
відносин, зокрема присвячено наукові праці
багатьох учених, наприклад, таких, як Н.Б.
Болотіної, В.С. Венедіктова, К.М. Гусова,
В.В. Жернакова, Ю.Ю. Івчук, М.І. Іншина,
А.М. Колодія, П.Д. Пилипенка, В.І. Проко-
пенка, О.В. Смирнова, В.І. Старчук, В.М.
Толкунової, Н.М. Хуторян, В.І. Щербини,
О.М. Ярошенка та ін. Наукові здобутки вка-
заних дослідників залишаються актуальними
й на сучасному етапі розвитку юридичної
науки, а тому були – у попередніх наукових
розробках, і наразі є теоретичною базою під
час здійснення нашого дослідження. Разом із
тим, слід зауважити, що прийняття Консти-
туції України, інтенсивний розвиток засад
ринкової економіки, поточне реформування
загального та спеціального законодавства
про працю виявило цілу низку проблем пра-
вового регулювання тих чи інших видів тру-
дових відносин в умовах наростаючих глоба-
лізаційних процесів, поглиблення, інколи –
необґрунтованого, ступеня й розширення
меж та критеріїв диференціації правового
регулювання (особливо в сфері трудових
відносин працівників ОВС) [85-95] та інші

чинники обумовлюють необхідність часткового переосмислення, у деяких випадках – навіть заперечення, існуючих доктринальних постулатів, уточнення деяких змістовних компонент, місця, ролі, значення та структурних характеристик принципів трудового права. У контексті розроблення нового Трудового кодексу України та вдосконалення спеціального трудового законодавства особливої актуальності набувають, зокрема, питання про місце й статусну характеристику галузевого принципу єдності й диференціації правового регулювання трудових відносин у структурі механізму правового регулювання, системі трудового права та системі права загалом. Саме тому *об'єктом нашого дослідження* були обрані аксіологічні, онтолого-правові та гносеологічні аспекти вчення про принципи трудового права загалом та принцип єдності й диференціації правового регулювання трудових відносин зокрема, а *завданням*, відповідно, *з'ясування на основі використання переважно порівняльно-правового й конструктивно критичного методів наукового пізнання місця означеного правового принципу в структурі загальної системи права, дослідження ролі й значення даного принципу в процесах систематизації галузевих принципів, а також здійснення теоретико-методологічного аналізу проблемних аспектів сучасної доктрини стосовно характеру співвідношення принципу єдності й диференціації правового регулювання трудових відносин з галузевим методом трудового права.*

До сучасної системи галузевих принципів трудового права, себто принципів, що визначають сутність (у т.ч. у сфері правового забезпечення службово-трудова відносин працівників ОВС) і закономірності розвитку сучасного трудового права, належать такі принципи, як обмеження сфери правового регулювання відносинами найманої праці; оптимального поєднання централізованого й локального правового регулювання умов праці; поєднання соціального партнерства та

договірного встановлення умов праці; поєднання єдності та диференціації правового регулювання трудових відносин та принцип визнання незаконними умов договорів про працю, які погіршують правове становище працівників порівняно з умовами, установленними в законодавстві. Інші засади, що, без сумніву, властиві галузі трудового права, за своїм змістом і характером не можуть кваліфікуватися як головні (галузеутворюючі за характером), позаяк виступають у якості або загальноправових, або міжгалузевих, або внутрішньогалузевих (інституційних) принципів. Проте не всі сучасні правники керуються означеним концептуальним підходом, існують і контраверсійні точки зору. З одного боку – таке явище є природним і цілком кореспондує сучасним філософсько-правовим постулатам [96-99], а з другого – цілком закономірно потребує конструктивно критичного аналізу, осмислення задля виявлення вад, неспроможності, запропонованих адептами таких підходів аргументів, доводів тощо. Саме тому безпосереднім предметом нашого аналізу в даному випадку стане підхід, запропонований сучасним російським правником Д.Ю. Гладких [100, с.113-115, 116-118, 120-121, 122], за яким, зокрема, повністю заперечується усталений підхід – про галузевий (трудо-правовий) статус принципу поєднання єдності та диференціації правового регулювання трудових відносин. Зрозуміло, що такий ревізійністський підхід у теорії трудового права, його авторська інтерпретація, природно, привертає до себе увагу.

Так, Д.Ю. Гладких у своєму загалом ґрунтовному й значущому для розвитку науки трудового права дисертаційному дослідженні «Воздействие принципов трудового права на правовое регулирование служебно-трудова отношений в органах внутренних дел» (2002 р.) зазначає, що «вряд ли можно согласиться с учеными, определяющими единство и дифференциацию как принцип трудового права. Как уже отмечалось, единство и дифференциация *присущи не только*

трудовому, но и всему праву в целом и отдельным его отраслям. В этой связи, даже признав их принципом права, следовало бы признать его не отраслевым, а общеправовым или межотраслевым принципом. При этом следует учитывать, что для каждой отрасли права единство и дифференциация и их сочетание имеют свои особенности... Неверно было бы считать единство и дифференциацию принципом и потому, что в подобной ситуации остальные принципы следовало бы применять с учетом данного. Таким образом, появляется «главный» принцип, стоящий над «остальными». Такое положение дел, как представляется, вступает в противоречие с существующей системой правовых принципов: между межотраслевыми и отраслевыми принципами появляется еще одно звено. Принципы, проявляясь в регулировании тех или иных отношений, соблюдаются с учетом других принципов, применяемых к конкретной ситуации. Учитывая... предложение выделить принципы в отдельный институт Общей части российского трудового права, предлагаю, – підсумовує дослідник, – определить единство и дифференциацию как качество (свойство) как отрасли трудового права и, вместе с тем, учитывая структурную роль принципов, – самих принципов трудового права. Специфичность единства и дифференциация трудового права заключается в множественности оснований и в многообразии форм проявления. Сами принципы трудового права, будучи едиными, в то же время по-разному проявляются применительно к различным ситуациям» [100, с.117-118]. Позицію та наведені Д.Ю. Гладких аргументи вбачаємо суперечливими й ось чому.

Насамперед зазначимо, що свою тезу про те, що «единство и дифференциация присущи не только трудовому, но и всему праву в целом и отдельным его отраслям» Д.Ю. Гладких обґрунтовує загальним (себто лише за назвою, без будь-якого аналізу змісту) посиленням на єдину наукову працю більш як 20-

річної давнини (Егоров Н.Д. Гражданско-правовое регулирование общественных отношений: единство и дифференциация (Ленинград, 1988 р.) та наступними роздумами: «Единство и дифференциация присуще не только трудовому праву, но и другим отраслям российского права, например, гражданскому. Наиболее ярко, на мой взгляд, – наголошує Д.Ю. Гладких, – такое свойство проявляется именно в отраслях с частноправовыми началами, которые обуславливаются необходимостью учитывать частные интересы лиц в зависимости от их индивидуальных (субъективных) качеств и (или) от других обстоятельств объективного характера» [100, с.113]. З такої, як на нас – доволі поверхової аргументації, не можна, по-перше, зрозуміти в якому саме контексті, як власне й частині (сторінки Д.Ю. Гладких – не вказані) йдеться про феномен («властивість») єдності й дифференціації в праці Н.Д. Єгорова: чи то як принцип, чи, можливо, як одну з характеристики методу чи, взагалі, як особливість, що характеризує систему джерел цивільного права? А це має тут не другорядне, а вирішальне значення! Відтак – не виключена й «підміна понять»...

По-друге, – трудове право, як відомо, також є галуззю права, якій притаманні «приватноправові засади». Пошлемося тут на сентенції Н.Б. Болотіної та її застереження щодо взагалі недоцільності (а фактично – неможливості) існування на галузевому рівні суто приватноправових засад [101, с.25–27], як про те зазначає Д.Ю. Гладких. Крім того, Н.Б. Болотіна звертає увагу ще й на те, що далеко не завжди право можна охарактеризувати лише через наявність або публічно-правових, або приватноправових засад і пише, що у сучасний період відбувається формування нового правового явища – соціального права, до його складу входять галузі права, які «або містять своєрідний баланс приватних і публічних засад, або ж відображують навіть пріоритет «публічних» засад як ефективного способу забезпечення

особистих інтересів...» [101, с.28]. У цьому ж аспекті заслуговують на увагу й сентенції професора П.Д. Пилипенка, який, розмірковуючи про методи правового регулювання трудових відносин, які, на наш погляд, є також проявом приватно-та публічно-правових засад у трудовому праві зазначає, що «залежно від специфіки суспільних відносин, які регламентуються, у теорії права прийнято тепер виділяти два методи правового регулювання: 1) метод децентралізованого, автономного регулювання, який ґрунтується на координації цілей та інтересів сторін суспільних відносин і застосовується для регламентації відносин громадянського суспільства, у яких суб'єкти задовольняють найперше свої приватні інтереси, тобто у сфері галузей приватноправового характеру; 2) метод централізованого, імперативного регулювання, що ґрунтується на відносинах субординації учасників суспільних відносин і використовується у публічно-правових галузях (конституційному, адміністративному, кримінальному праві)... Для трудового права характерне поєднання обох названих методів правового регулювання... Поєднання в трудовому праві диспозитивного та імперативного методів відбувається з деякою перевагою на користь децентралізованого правового регулювання... Треба мати на увазі й те, що трудовому праву властиві й деякі загальноправові принципи, зокрема ті, що визначають сферу приватноправових відносин» [102, с.22-23, 45-46].

Відомий російський дослідник професор І.Я. Кисельов також розглядає трудове право «як симбіоз, амальгаму приватного і публічного права» [103, с.11] та наголошує, що на Заході «авторитарний» і «автономний» методи регулювання трудових відносин характеризують специфіку методу сучасного трудового права [104, с.12]. Цілком обґрунтовано саме на комплексний характер методу трудового права вказує й Р.З. Лівшиць, коли зазначає, що в таких інститутах, як колективний договір, трудовий договір, заробітна

плата, учасники трудових відносин мають значну свободу у встановленні своїх прав та обов'язків, регулювання відбувається найчастіше за погодженням сторін, а втручання держави та її директиви досить обмежені. В інших інститутах – дисциплінарна відповідальність, матеріальна відповідальність, охорона праці, трудові спори – поведінка учасників трудових відносин передбачена, свобода їхньої поведінки обмежена, втручання держави й законодавства значне [104, с.27]. А В.В. Жернаков своєю чергою взагалі констатує наявність тісного взаємозв'язку трудового права та цивільного (яке Д.Ю. Гладких намагається розглядати «відокремлено», протиставляючи одне одному, себто на протигагу трудовому праву – прим. авт.), що передбачає, зокрема, формування відповідної глави в новому Трудовому кодексі України, де має бути «вміщено нормативний матеріал про захист трудових прав працівників, вирішення трудових спорів та відповідальність за порушення трудового законодавства» та врахування досвіду Цивільного кодексу, у якому «чітко визначено і право на захист прав та інтересів, і форми його здійснення, і закріплено відповідні механізми в залежності від суб'єктів захисту, якими є суди, органи влади та самоврядування, уповноважений з прав людини, самозахист, і правові наслідки поновлення прав. Звичайно, права та законні інтереси працівників та трудових колективів будуть продовжувати захищатися засобами кримінального та адміністративного права, норми про що залишаться у відповідних кодексах та інших законах» [105, с.25]. Отож, зважаючи на наведені висновки авторитетних дослідників та низку інших [100, с.113-117], які Д.Ю. Гладких, без будь-якого додаткового обґрунтування, належної контраргументації просто «відкидає», важко погодитися з висновком цього правника, що «...такое свойство (ідеться про єдність і диференціацію – прим. авт.) проявляється именно в *отраслях с частноправовыми началами*, которые обуславливаются необ-

ходимостью учитывать частные интересы лиц в зависимости от их индивидуальных (субъективных) качеств и (или) от других обстоятельств объективного характера» [100, с.113]. Як бачимо, до числа «галузей із приватноправовими засадами» належить власне й саме трудове право, а необхідність урахувати приватні інтереси осіб залежно від їх індивідуальних (суб'єктивних) якостей і (або) від інших обставин об'єктивного характеру, про яку пише Д.Ю. Гладких, не є специфічною ознакою суто цивільного права, бо властива й трудовому праву. Назва такого явища давно відома – це диференціація правового регулювання трудових відносин (умов найманої праці), одне з «найстаріших» [102, с.53] явищ трудового права. Обставини, на які зауважує Д.Ю. Гладких, на наш погляд, не що інше, як система критеріїв (підстав) диференціації означеного правового регулювання.

Не зовсім зрозуміло, на підставі чого, Д.Ю. Гладких доходить і висновку про те, що трудо-правовий принцип єдності й диференціації є «головним принципом», який стоїть над іншими й по суті є «проміжною ланкою» між міжгалузевими й галузевими принципами. Так, автор зазначає таке: «Неверно было бы считать единство и дифференциацию принципом и потому, что в подобной ситуации остальные принципы следовало бы применять с учетом данного. Таким образом, появляется «главный» принцип, стоящий над «остальными». Такое положение дел, как представляется, вступает в противоречие с существующей системой правовых принципов: между межотраслевыми и отраслевыми принципами появляется еще одно звено. Принципы, проявляясь в регулировании тех или иных отношений, соблюдаются с учетом других принципов, применяемых к конкретной ситуации. Учитывая... предложение выделить принципы в отдельный институт Общей части российского трудового права, предлагаю, – підсумовує дослідник, – определить единство и дифферен-

циацию как качество (свойство) как отрасли трудового права и, вместе с тем, учитывая структурную роль принципов, – самих принципов трудового права. Специфичность единства и дифференциация трудового права заключается в множественности оснований и в многообразии форм проявления. Сами принципы трудового права, будучи едиными, в то же время по-разному проявляются применительно к различным ситуациям» [100, с.117–118]. На наш погляд, реалізація всієї системи галузевих принципів трудового права, у т.ч. й поєднання єдності й диференціації правового регулювання умов праці, насправді потребує системної взаємодії, обов'язкове врахування форм і механізмів реалізації трудо-правових принципів, але таке «урахування інших принципів», як пише Д.Ю. Гладких, як на нас, то абсолютно не означає, що існує ієрархія галузевих принципів, на вершині якої стоїть принцип єдності й диференціації правового регулювання умов праці. Кореляція, координація, звісно, наявна тут, але не субординація, як про те, незрозуміло на підставі чого, висновує Д.Ю. Гладких.

Більше того, на наш погляд, тут є й ще одна суперечливість у судженнях указанного дослідника: автор, заперечуючи по суті домінуючу роль принципу єдності й диференціації правового регулювання умов праці стосовно інших галузевих принципів, зрештою, як на нас, обґрунтовує саме те, що й заперечував, позаяк пише: «...Учитывая... предложение выделить принципы в отдельный институт Общей части российского трудового права, *предлагаю определить единство и дифференциацию как качество (свойство) как отрасли трудового права* и, вместе с тем, учитывая структурную роль принципов, – самих принципов трудового права. Специфичность единства и дифференциация трудового права заключается в множественности оснований и в многообразии форм проявления. Сами принципы трудового права, будучи едиными, в то же время по-

разному проявляються применительно к различным ситуациям» [100, с.117–118]. Отож, очевидно, що така «якість (властивість)» галузі трудового права по суті й набуває, за такою логікою наведених суджень Д.Ю. Гладких, статусу «суперпринципу», який універсально визначає «підстави й різноманітні форми прояву» усіх принципів галузі трудового права, які, за думкою автора, «порізно проявляються стосовно до різних ситуацій». Себто, така складова галузевого принципу поєднання єдності й диференціації правового регулювання умов праці, як диференціація Д.Ю. Гладких виведена за межі (зміст, структуру) указанного принципу, і останній надано статус «якості (властивості)» загальногалузевого масштабу, яка детермінує механізм реалізації всіх трудових принципів. Такий висновок є суперечливим сам по собі, а ще більше, коли взяти до уваги, що дослідник для позначення єдності й диференціації використовує ще й інші, крім зазначених, терміни, а саме – «категорія», «проблема» тощо [100, с.130, 133].

На наш погляд, означене Д.Ю. Гладких, скоріше, відноситься до характеристики особливостей (ознак) методу, а не системи принципів трудового права. Саме на цю обставину небезпідставно звертається увага в науці: «Предмет і метод правового регулювання – не принципи системи права, а найважливіші властивості права, відповідно до яких норми й принципи треба відносити до тієї чи іншої галузі права» [106, с.113], а П.Д. Пилипенко своєю чергою небезпідставно зауважує, що «...теза, яку треба з'ясувати... – це проблема співвідношення принципів права й методу правового регулювання... Принципи стають визначальними для методу окремої галузі права. І в цьому є сенс – адже якщо принципи права є основою галузі права як системи норм, то цілком очевидно, що вони є й основою того методу, з допомогою якого відбувається регулювання суспільних відносин. Принципи права визначають специфіку методу, притаманного тій чи іншій

галузі права... Не дивно, що така взаємозалежність принципів права й методів правового регулювання позначається на визначенні та змісті як перших, так і других. Зокрема, таке широко відоме в правовій теорії явище, як диспозитивність в одному випадку трактують як один із принципів цивільного процесуального права, а в іншому – як один із методів цивільного процесуального права. Або ж інший... приклад, коли... одні й ті ж явища трактуються і як методи, і як принципи трудового права. Характерно, що така взаємозалежність впливає із самої сутності названих явищ. Адже якщо принципи права – це ті основи, засади, на яких ґрунтується право, то, власне, вони й визначають, як саме повинна бути сформована певна система норм, щоб забезпечити належне правове регулювання відповідного кола суспільних відносин. А *метод* у свою чергу вказує, як, у який спосіб ці відносини регулюються. Отже, хоч ці явища й подібні між собою, але вони не тотожні, бо одне з них – принципи – існує на стадії до права, до його виникнення, інше – метод – є результатом існування об'єктивного юридичного права» [107, с.60–61]. Відтак пропозиція Д.Ю. Гладких «*определишь единство и дифференциацию как качество (свойство) как отрасли трудового права* и, вместе с тем, учитывая структурную роль принципов, – самих принципов трудового права. Специфичность единства и дифференциация трудового права заключается в множественности оснований и в многообразии форм проявления. Сами принципы трудового права, будучи единными, в то же время по-разному проявляются применительно к различным ситуациям» [100, с.117–118] має розглядатися, на наш погляд, у царині характеристики методу правового регулювання трудових відносин, адже означена «якість» реалізується не «на стадії до права, до його виникнення», а вже в процесі «існування об'єктивного юридичного права» [107, с.60–61].

Гадаємо, що, зрештою, і сам Д.Ю. Гладких по суті виходить саме з такого концепту-

ального розуміння, адже зазначає у своїй дисертації, зокрема, що «...нет в науке трудового права... однозначного подхода к признанию единства и дифференциации одним из принципов, чертой метода или качеством (свойством) данной отрасли», а також, коли цей дослідник висновує, що «...для определения дифференциации трудового права вполне подойдет определение, данное в 50-х годах прошлого столетия. Под дифференциацией понимаются такие различия в нормах трудового права для разных категорий работников, которые вытекают из характера и содержания трудовых отношений» або, коли зазначає ще й таке: «...ряд... ученых единство и дифференциацию рассматривают как качество или свойство, присущее трудовому праву, как и любой другой отрасли права. Однако связь этой категории с принципами все-таки прослеживается. Принципы трудового права являются одним их факторов, определяющих единство трудового права», але при цьому сам же дослідник водночас зауважує, що «единство правового регулирования предполагает дифференциацию трудового законодательства... Единство не может существовать без дифференциации, как и последняя без единства... Связь единства и дифференциации не только не противопоставляет одно другому, но и требует обеспечения единства с помощью дифференциации, а дифференциации с помощью единства»; «...существует и еще одна позиция, – обоснованная Л.Ю. Бугровым. Данные категории (идется про єдність і диференціацію в трудовому праві – прим. авт.) он рассматривает в качестве существенных элементов, как метода трудового права, так и его отраслевых принципов. В данном подходе, – наголошує сам Д.Ю. Гладких, – наиболее полно учитывается важность этих явлений для трудового права» [100, с.113–115, 116-118, 120-121, 122]. Безперечно, включення феномену єдності й диференціації правового регулювання трудових відносин до характеристики особливостей галузевого методу та кваліфі-

кації його в якості одного із принципів трудового права є обґрунтованим, але не слід забувати про те, що це не дає підстави отожднювати «принципи» та «методи» галузі трудового права. Тут, як на нас, доречно від часткового перейти до більш загального рівня міркувань і зазначити таке. Як у загальній теорії права, так і на рівні галузевих юридичних наук усталеним вважається підхід, за яким виокремлення певної галузі права здійснюється на підставі двох основних критеріїв – предмет та метод (и) правового регулювання. Між тим, наявна практика свідчить, що до галузеутворюючих критеріїв відносяться й інші – наприклад, наявність відповідної системи спеціального законодавства чи кодифікаційного акту, зацікавленість законодавця у виділенні окремої галузі тощо. Перелік галузеутворюючих критеріїв слід вибудовувати на ієрархічній основі, позаяк деякі критерії мають взагалі другорядне значення, окремі – є вельми спірними чи взагалі заперечними. Між тим, означені загальнотеоретичні постулати підлягають частковому перегляду й уточненню, з урахуванням насамперед того, що головними (первинними) галузеутворюючими критеріями є наявність предмету правового регулювання як сукупності певних груп суспільних відносин та системи галузевих («основних») принципів, яка вибудовується, а згодом і набуває нормативного закріплення (єдність таких принципів і галузевих норм є діалектичною, адже принципи дістають вияв у нормах, а норми права, згруповані за ознакою загальності змісту, виражають певну ідею, себто є засобами об'єктивації принципів), на основі наявного кореляційного зв'язку з предметом та методом (ами) правового регулювання відповідної галузі права. Система галузевих принципів є, як на нас, визначальною, детермінуючою за характером під час вибору арсеналу методів правового регулювання та безпосередньої характеристики особливостей їхнього вияву в процесі регулювання конкретних груп суспільних відносин, що

формують предмет даної галузі права.

Оскільки галузеві принципи є основою, вихідними й керівними засадами будь-якої галузі права як системи норм, то цілком очевидно й природно, що останні є водночас і основою, «стрижнем» того методу (ів), за допомогою якого (их) відбувається регулювання відповідних груп суспільних відносин. Галузеві правові принципи визначають специфіку, особливості методу (ів), притаманного (их) тій чи іншій галузі права, але на відміну від методів такі принципи є явищами, по-перше, більш високого порядку абстрагування, а тому – первинними, передуючими, а, по-друге, вони співвідносяться як категорії «сутності» та «явища», а відтак повинні розглядатися в різних площинах. Якщо «сутність» (принципи) є чимось загальним, то «явище» (методи (и)) – одиничним, яке виражає лише якийсь момент вияву «сутності» у певному сегменті (стадії) процесу правового регулювання; якщо «сутність» є чимось глибоким і внутрішнім, то «явище» – зовнішнім, ситуативне об'єктивованим. Саме тому галузеві принципи перебувають біля витоків конструювання галузей права: законодавець, перш ніж впровадити той чи інший метод у структуру певної галузі права, зреалізувати прийом, тип чи засіб правового регулювання має обов'язково попередньо визначитися із системою й сутністю відповідних галузевих принципів та неухильне надалі керуватися останніми. Така взаємозалежність галузевих принципів і методів правового регулювання позначається на визначенні та змісті як перших, так і других: саме тому в доктрині трудового права й відоме явище, коли феномен єдності й диференціації правового регулювання трудових відносин трактують і як окремий галузевий принцип, і як характерну особливість, ознаку, рису тощо галузевого методу (ів), те, на що вище звертається увага, через вказівку на підхід Л.Ю. Бугрова, Д.Ю. Гладких [100, с.122].

Таким чином, підсумовуючи наведений теоретико-методологічний дискурс, зазначи-

мо, що викладені Д.Ю. Гладких сентенції, його авторські доводи й аргументи, на наш погляд, не витримують критики, є суперечливими, а тому вбачаються неспроможними, непереконливими. Існують достатні доктринальні підстави, аби таке явище як поєднання єдності й диференціації правового регулювання трудових відносин кваліфікувати (розглядати) саме в якості одного з галузевих принципів трудового права. Останній цілком природно знаходить свій вияв і в механізмі правового регулювання службово-трудова відносин працівників ОВС, які є особливим (специфічним) різновидом соціально-трудова відносин [108-116], але виникають і реалізуються такі правовідносини в сфері найманої праці, а тому в контексті системної реалізації галузевих принципів трудового права.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лавріненко О. В. Теоретико-правове дослідження чинників розвитку та понятійного апарату вчення про принципи трудового права / О. В. Лавріненко // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2006. – № 3. – С. 279–292.
2. Лавріненко О. В. Дефініція поняття «принципи трудового права»: теоретико-правовий аналіз / О. В. Лавріненко, П. Д. Проскуряков // Розвиток наукових досліджень '2006 : мат-ли II Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 27-29 листопада 2006 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2006. – Т. 3. – С. 37-42.
3. Лавріненко О. В. Учення про принципи трудового права: детермінанти його еволюції та напрями вдосконалення / О. В. Лавріненко, П. Д. Проскуряков // Актуальні проблеми та тенденції в сучасній науковій думці на зламі століть : зб. наук. пр. / голов. ред. проф. А.П. Козлов. – К. : МАУП, 2007. – Вип. 2. – С. 33-41.
4. Лавріненко О. В. Реалізація засад моральності права та принципу справедливості в сфері правового забезпечення службово-

трудоу відносин / О. В. Лавріненко // Современные научные достижения '2007 : мат-лы II Межд. науч.-практ. конф., (г. Днепропетровск, 1-14 февраля 2007 г.). – Днепропетровск : Наука и образование, 2007. – Т. 3. – С. 56–58.

5. Лавріненко О. В. Сучасні теоретико-методологічні засади тлумачення змісту та класифікації принципів трудового права (онтологічні та гносеологічні аспекти) / О. В. Лавріненко // Економіка. Фінанси. Право. – 2007. – № 4. – С. 35–39.

6. Лавріненко О. В. Особливості застосування трудо-правового принципу поєднання єдності й диференціації правового регулювання під час комплектування атестованого персоналу ОВС України / О. В. Лавріненко // Nauka: teoria i praktyka – 2007: mat-ly IV Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 16-31 sierpnia 2007 г.). – Przemysl: Nauka i studia, 2007. – Т. 3. – С. 51–52.

7. Лавріненко О. В. Місце, роль і значення принципів загальносоціального та юридичного права в структурі сучасного механізму правового регулювання / О. В. Лавріненко // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2007. – № 3. – С. 29–44.

8. Лавріненко О. В. Сучасне доктринальне тлумачення змісту поняття «принципи державної служби»: онтолого-правові та теоретико-методологічні аспекти / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових досліджень '2007 : мат-ли III Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 26-28 листопада 2007 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2007. – Т. 11. – С. 51–55.

9. Лавріненко О. В. Правові презумпції, оціночні поняття та принципи сучасного трудового права України: їхній зміст і співвідношення / О. В. Лавріненко // Наук. вісник Дніпропетровськ. держ. ун-ту внутр. справ. – 2007. – № 4. – С. 179–187.

10. Лавріненко О. В. Современное учение о принципах трудового права: онтолого-правовые аспекты / О. В. Лавріненко // Труд. Профсоюзы. Общество. / гл. ред. Л. П. Козик. – Минск : ФП Беларуси; МИТСО, 2008.

– № 1. – С. 49–52.

11. Лавріненко О. В. Внутрігалузові принципи трудового права: проблеми тлумачення їхнього змісту / О. В. Лавріненко // Наукові дослідження – теорія та експеримент '2008 : мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 19-21 травня 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 3. – С. 40–45.

12. Лавріненко О. В. Принципы трудового права как конечная форма трансформации идей общесоциального права в бытие юридического права (теоретико-методологические аспекты) / О. В. Лавріненко // Оралдын гылым жаршысы: Казакстан жене шет ел галымдарын енбектерін жариялау / бас ред. М. Ф. Хабибуллин. – Меншік иесі : Уралнаучкнига, 2008. – № 2. – С. 41–58.

13. Лавріненко О. В. Система принципів атестування найманих працівників: їх сутність та проблеми тлумачення / О. В. Лавріненко // Наукові дослідження – теорія та експеримент '2008 : мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 19-21 травня 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 3. – С. 46–50.

14. Лавріненко О. В. Місце принципів у системі структурних елементів правового статусу суб'єкта права: аналіз наукової доктрини / О. В. Лавріненко // Наукові дослідження – теорія та експеримент '2008: мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 19-21 травня 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 3. – С. 51–55.

15. Лавріненко О. В. «Кадровий принцип» в структурі державно-службових відносин: pro і contra / О. В. Лавріненко // Наукові дослідження – теорія та експеримент '2008: мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 19-21 травня 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 3. – С. 55–61.

16. Лавріненко О. В. Система критеріїв визначення галузевих (основних) принципів трудового права України / О. В. Лавріненко, П. Д. Проскуряков // Efektivni nastroje modernich ved – 2008: mat-ly IV Mezinarod. vedeck.-prakt. konf., (Praha, 03-15 kvetna 2008 г.). – Praha: Education and Science, 2008. – D.

8. – S. 15-19.

17. Лавріненко О. В. Проблеми інтерпретації змісту конституційного принципу законності / О. В. Лавріненко // Наукові дослідження – теорія та експеримент '2008: мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 19-21 травня 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 3. – С. 70-75.

18. Лавріненко О. В. Проблемні аспекти тлумачення змісту правових принципів (критичний аналіз сучасної наукової доктрини) / О. В. Лавріненко // Naukowym progres na rubiezu tysiacleci – 2008: mat-ly IV Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 1-15 czerwca 2008 r.). – Przemysl : Nauka i studia, 2008. – Т. 11. – S. 25-29.

19. Лавріненко О. В. Теоретико-правовое исследование концептуально-методологических подходов дефинирования понятия «принципы трудового права» / О. В. Лавріненко // Вісник Луганськ. держ. ун-ту внутр. справ імені Е.О. Дідоренка. – 2008. – Вип. 2. – С. 132-141.

20. Лавріненко О. В. Доктринальне тлумачення змісту принципів правової організації оплати праці: критичний аналіз сучасної наукової доктрини / О. В. Лавріненко, В. Л. Вайнштейн // Evropska veda XXI století – 2008: mat-ly IV Mezinärod. vedeck.-prakt. konf., (Praha, 16-31 kvetna 2008 r.). – Praha: Education and Science, 2008. – D. 7. – S. 67-70.

21. Лавріненко О. В. Проблеми тлумачення змісту галузевих принципів трудового права: аналіз наукової доктрини / О. В. Лавріненко // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2008. – № 2. – С. 201-220.

22. Лавріненко О. В. Система принципів виробничої культури: проблеми тлумачення їхнього змісту / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових досліджень '2008: мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 24-26 листопада 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 3. – С. 67-72.

23. Лавріненко О. В. Сучасна система конституційних принципів податків та зборів: філософсько-методологічний аналіз / О.

В. Лавріненко // Господарсько-правове, цивільно-правове та фінансово-правове забезпечення розвитку сучасної економіки України : мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Донецьк, 14 листопада 2008 р.). – Донецьк : ДЮІ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2008. – С. 198-202.

24. Лавріненко О. В. «Заохочення службово-трудової активності» як принцип організації діяльності персоналу ОВС України: критичний аналіз наукової доктрини / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових досліджень '2008: мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 24-26 листопада 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 3. – С. 72-81.

25. Лавріненко О. В. Значення принципів права під час тлумачення змісту норм законодавства та організації діяльності правоохоронних органів / О. В. Лавріненко // Nauka i inowacja – 2008: mat-ly IV Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 07-15 pazdziernika 2008 r.). – Przemysl : Nauka i studia, 2008. – Т. 8. – S. 20-24.

26. Лавріненко О. В. Место и значение отраслевых принципов трудового права в структуре современного механизма правореализации: теоретические аспекты / О. В. Лавріненко // Вісник Луганськ. держ. ун-ту внутр. справ імені Е.О. Дідоренка. – 2008. – Вип. 3. – С. 151-164.

27. Лавріненко О. В. Сучасне тлумачення міжгалузевого принципу рівності статей (критичний аналіз наукової доктрини) / О. В. Лавріненко // Постигането на висшето образование – 2008: мат-ли за IV Межд. науч. практ. конф., (София, 17-25 ноември 2008 г.). – София : Бял ГРАД-БГ, 2008. – Т. 5. – С. 21-24.

28. Лавріненко О. В. Принципы права и принципы трудового права: точки конвергенции / О. В. Лавріненко // Вестник Академии МВД Республики Беларусь. – 2008. – № 2. – С. 202-207.

29. Лавріненко О. В. Принцип свободи праці: його сутність та місце в системі галузевих принципів трудового права / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових дослі-

джені '2008: мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 24-26 листопада 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 3. – С. 92-97.

30. Лавріненко О. В. «Принцип дотримання дисципліни праці й підпорядкування певному правовому режиму» як галузевий принцип трудового права: характеристика сутності та проблеми його дефінування / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових досліджень '2008: мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 24-26 листопада 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 3. – С. 97-101.

31. Лавріненко О. В. Принципи-аксіоми (загальноправові принципи): дискусійні підходи тлумачення їхнього змісту в галузевих юридичних науках / О. В. Лавріненко // Vedecky prumysl evropskeho kontinentu '2008: mat-ly IV Mezinärod. vedeck.-prakt. konf., (Praha, 27.11.-05.12.2008 r.). – Praha : Education and Science, 2008. – D. 10. – S. 27-31.

32. Лавріненко О. В. Доктринальне тлумачення законності як принципу службово-трудової діяльності працівників ОВС України: теоретико-методологічні аспекти / О. В. Лавріненко // Perspektywiczne opracowania nauki i techniki – 2008: mat-ly IV Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 07-15 listopada 2008 r.). – Przemysl : Nauka i studia, 2008. – Vol. 9. – S. 70-76.

33. Лавріненко О. В. Принципи «матеріального забезпечення працівників у випадку настання непрацевдатності» та «участі трудових колективів і профспілок у керуванні підприємством, установою, організацією» як галузеві принципи трудового права: аналіз наукової доктрини / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових досліджень '2008: мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 24-26 листопада 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 3. – С. 101-106.

34. Лавріненко О. В. Відмежування «принципів» від суміжних юридичних категорій у контексті аналізу сучасних наукових розробок: теоретико-методологічні аспекти / О. В. Лавріненко // Вісник Луганськ. держ.

ун-ту внутр. справ імені Е. О. Дідоренка. – 2008. – Вип. 4. – С. 5-19.

35. Лавріненко О. В. Принципи та показники морального стимулювання працівників органів внутрішніх справ України: їх сутність та проблеми дефінування / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових досліджень '2008: мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 24-26 листопада 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 3. – С. 106-110.

36. Лавріненко О. В. Поєднання єдності й диференціації правового регулювання службово-трудових відносин працівників органів внутрішніх справ як галузевий принцип трудового права: теоретико-методологічні проблеми дослідження його сутності й форм реалізації / О. В. Лавріненко // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2008. – № 4. – С. 287-324.

37. Лавріненко О. В. Принципи, режими й методи діяльності державних органів та їхніх посадових осіб у контексті аналізу поняття «законність» / О. В. Лавріненко // Бъдещето проблемите на световната наука – 2008: мат-ли за IV Межд. науч. практ. конф., (София, 17-25 декември 2008 г.). – София : Бял ГРАД-БГ, 2008. – Т. 16. – С. 24-30.

38. Лавріненко О. В. Суверенітет народу й права людини як легітимаційні принципи сучасної цивілізації / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових досліджень '2008: мат-ли IV Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 24-26 листопада 2008 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2008. – Т. 4. – С. 114-117.

39. Лавріненко О. В. Сучасні проблемні підходи до класифікації принципів «права соціального захисту»: теоретико-методологічний аналіз / О. В. Лавріненко // Право і суспільство. – 2009. – № 1. – С. 62-65.

40. Лавріненко О. В. Загальні принципи юридичної відповідальності: проблемні питання їхньої систематизації й правової структуризації в законодавстві України про працю / О. В. Лавріненко // Moderni vymozenosti vedy – 2009: mat-ly V Mezinärod. vedeck.-prakt. konf., (Praha, 27.01.2009-05.02.2009 r.).

– Praha : Education and Science, 2009. – D. 5. – S. 48-52.

41. Лавріненко О. В. Щодо ролі й значення принципу соціальної справедливості та морально-етичних стандартів у царині правового регулювання найманої праці / О. В. Лавріненко // Kluczowe aspekty naukowej dzialanosci – 2009: mat-ly V Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 07-15 stycznia 2009 r.). – Przemysl : Nauka i studia, 2009. – Vol. 9. – S. 43-47.

42. Лавріненко О. В. Сутнісні характеристики галузевих принципів: міждисциплінарний аналіз / О. В. Лавріненко // Наукові дослідження – теорія та експеримент 2009: мат-ли V Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 18-20 травня 2009 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2009. – Т. 3. – С. 112-116.

43. Лавріненко О. В. Принципи трудового права України: онтолого-правові характеристики / О. В. Лавріненко, П. Д. Проскурjakов // Запорізькі правові читання : мат-ли щорічної Міжн. наук.-практ. конф., (м. Запоріжжя, 15-16 травня 2009 р.). – Запоріжжя : ЗНУ, 2009. – Т. 1. – С. 309-312.

44. Лавріненко О. В. Застосування теорії «розмежування принципів права» в дослідженні сутності та диференціації засад правового регулювання трудових відносин / О. В. Лавріненко, В. М. Богуславський // Наукові праці Маріупольського ін-ту МАУП : збірник наукових праць. – Маріуполь : МФ ТОВ «Друкарня «Новий світ»», 2009. – Вип. 2. – С. 29-41.

45. Лавріненко О. В. Система галузевих принципів права соціального забезпечення України: теоретико-методологічний аналіз їхньої доктринальної класифікації / О. В. Лавріненко // Бъдещи изследвания – 2009: мат-ли за V Міжн. наук.-практ. конф., (София, 17-25 февруари 2009 г.). – София : Бял ГРАД-БГ, 2009. – Т. 5. – С. 6-10.

46. Лавріненко О. В. Прояв феномену «термінологічної еkleктики» в сучасних дослідженнях організаційних принципів побудови підрозділів ОВС України / О. В. Лавріненко // Veda a technologie: krok do budoucnosti –

2009: mat-ly V Mezinärod. vedeck.-prakt. konf., (Praha, 27.02.2009-05.03.2009 r.). – Praha : Education and Science, 2009. – D. 6. – S. 47-54.

47. Лавріненко О. В. Принцип in favorem в сучасній системі правового регулювання суспільно-трудоxих відносин: корекція чи скасування? / О. В. Лавріненко // Наукові дослідження – теорія та експеримент 2009: мат-ли V Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 18-20 травня 2009 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2009. – Т. 3. – С. 126-129.

48. Лавріненко О. В. Трудо-правовий принцип визнання незаконними умов договорів про працю, які погіршують правове становище працівників порівняно із законодавством: проблеми тлумачення сутності та особливості його реалізації в сфері правового регулювання службово-трудоxих відносин / О. В. Лавріненко // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2009. – № 1. – С. 277-294.

49. Лавріненко О. В. Застосування класифікаційного підходу в дослідженні галузевих принципів «права соціального захисту»: теоретико-методологічний аналіз сучасної наукової доктрини / О. В. Лавріненко // Економіка. Фінанси. Право. – 2009. – № 6. – С. 33-36.

50. Лавріненко О. В. Щодо доцільності ототожнення «принципів» та «суб'єктивних прав та обов'язків» учасників трудових відносин: теоретичні аспекти / О. В. Лавріненко // Наукові дослідження – теорія та експеримент 2009: мат-ли V Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 18-20 травня 2009 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2009. – Т. 3. – С. 138-140.

51. Лавріненко О. В. Принцип оптимального поєднання централізованого й локального правового регулювання трудових відносин: тлумачення сутності та форми його реалізації в сфері службово-трудоxих відносин / О. В. Лавріненко // Право і суспільство. – 2009. – № 3. – С. 32-37.

52. Лавріненко О. В. Проблеми дефінірування, характеристики содержания и сис-

тематизации отраслевых принципов трудового права и принципов правового регулирования служебно-трудовых отношений работников органов внутренних дел: философско-правовой и теоретико-методологический анализ современной научной доктрины / О. В. Лавриненко // Российский ежегодник трудового права. – 2008. – № 4 / под ред. Е. Б. Хохлова. – СПб. : СПбГУ, 2009. – С. 534-568.

53. Лавриненко О. В. Норми права, принципи та гарантії їхньої реалізації: точки конвергенції та характер кореляційного зв'язку (питання теорії) / О. В. Лавриненко // Вісник Луганськ. держ. ун-ту внутр. справ імені Е.О. Дідоренка. – 2009. – Вип. 3. – Ч. 1. – С. 26-36.

54. Лавриненко О. В. Сутність та місце єдності й диференціації в сучасній системі принципів правового регулювання службово-трудових відносин працівників органів внутрішніх справ: критичний аналіз наукових розробок / О. В. Лавриненко // Научный потенциал на света – 2009: мат-ли за V Межд. науч. практ. конф., (София, 17-25 септември 2009 г.). – София : Бял ГРАД-БГ, 2009. – Т. 4. – С. 19-23.

55. Лавриненко О. В. Философско-правовые аспекты применения критического подхода в исследовании правовых явлений (на примере анализа современных научных разработок принципов трудового права) / О. В. Лавриненко // Современный научный вестник / гл. ред. Н. Х. Корецкий. – Белгород : Руснаучкнига, 2009. – №14. – С. 46-61.

56. Лавриненко О. В. Галузевий принцип оптимального поєднання централізованого й локального правового регулювання трудових відносин: онтолого-правовий і термінологічний аспекти / О. В. Лавриненко // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2009. – № 2. – С. 323-337.

57. Лавриненко О. В. Загальноправові, галузеві та внутрігалузеві (інституційні) принципи правового регулювання соціально-трудових відносин: дискусійні підходи тлумачення їхньої сутності та характеру спів-

відношення / О. В. Лавриненко // Развитие научных исследований '2009: мат-ли V Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 23-25 листопада 2009 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2009. – Т. 3. – С. 115-121.

58. Лавриненко О. В. Сутність та характер співвідношення принципів та методів правового регулювання трудових відносин: дискусійні підходи галузевої доктрини / О. В. Лавриненко // Nastoleni moderni vedy – 2009: matly V Mezinärod. vedeck.-prakt. konf., (Praha, 27.09.2009 – 05.10.2009 r.). – Praha : Education and Science, 2009. – D. 4. – S. 26-30.

59. Лавриненко О. В. Стан та напрями вдосконалення механізму реалізації принципу рівності чоловіків та жінок у сфері службово-трудової діяльності працівників органів внутрішніх справ України / О. В. Лавриненко // Zpravy vedecke ideje – 2009: mat-ly V Mezinärod. vedeck.-prakt. konf., (Praha, 27.10.2009 – 05.11.2009 r.). – Praha : Education and Science, 2009. – D. 6. – S. 6-10.

60. Лавриненко О. В. Галузеві принципи повноправності та рівноправності працівників і роботодавців: дискусійні аспекти онтолого-правової характеристики та їхнє значення в удосконаленні механізму правового регулювання соціально-трудових відносин / О. В. Лавриненко // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – Миколаїв : МНЦ ОНЮА, 2009. – Вип. 38. – С. 165-173.

61. Лавриненко О. В. «Предмет», «метод» та «принципи»: їхня роль і значення у формуванні «галузевої парадигми» / О. В. Лавриненко // Развитие научных исследований '2009: мат-ли V Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 23-25 листопада 2009 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2009. – Т. 3. – С. 184-191.

62. Лавриненко О. В. Проблеми дефінування, систематизації та онтолого-правової характеристики основних принципів проходження служби в органах внутрішніх справ України / О. В. Лавриненко // Господарсько-правове забезпечення розвитку економіки України в період економічної кризи : мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Донецьк, 27

листопада 2009 р.). – Донецьк : ДЮІ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2009. – Ч. 2. – С. 56-60.

63. Лавріненко О. В. Принципи будови спеціального трудового законодавства України про службу в органах внутрішніх справ (теоретико-методологічні аспекти) / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових досліджень '2009: мат-ли V Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 23-25 листопада 2009 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2009. – Т. 4. – С. 34-41.

64. Лавріненко О. В. Феномен єдності і диференціації в системі правового регулювання соціально-трудових відносин: філософсько-правові та теоретико-методологічні аспекти / О. В. Лавріненко // Південноукраїнський правничий часопис. – 2009. – № 1. – С. 104-113.

65. Лавріненко О. В. Принципи поєднання єдності й диференціації правового регулювання та соціальної справедливості: їхня роль і значення в регулюванні соціально-трудових відносин / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових досліджень '2009 : мат-ли V Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 23-25 листопада 2009 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2009. – Т. 4. – С. 54-58.

66. Лавріненко О. В. Система принципів соціального партнерства в сфері трудових відносин: аналіз концептуальних підходів / О. В. Лавріненко // Veda a vznik – 2009/2010: mat-ly V Mezinärod. vedeck.-prakt. konf., (Praha, 27 prosincu 2009 – 05 ledna 2010 r.). – Praha : Education and Science, 2010. – D. 12. – S. 65-68.

67. Лавріненко О. В. Служебно-трудовая деятельность работников ОВД и принципы ее правового регулирования: проблемные аспекты / О. В. Лавріненко // Известия Гомельского государственного университета имени Ф. Скорины. – 2010. – № 1. – С. 64-69.

68. Лавріненко О. В. Трудно-правовий принцип оптимального поєднання централізованого й локального правового регулювання службово-трудових відносин: сутність та «вектор» його практичної реалізації / О. В. Лавріненко // Край на научного розвитку – 2010: мат-ли за V Міжн. наук.-практ. конф.,

(Софія, 17-25 януари 2010 г.). – Софія : Бял ГРАД-БГ, 2010. – Т. 9. – С. 74-77.

69. Лавріненко О. В. Співвідношення «загальних умов» та «правових принципів»: теоретико-методологічні аспекти / О. В. Лавріненко // Край на научного розвитку – 2010: мат-ли за V Міжн. наук.-практ. конф., (Софія, 17-25 януари 2010 г.). – Софія : Бял ГРАД-БГ, 2010. – Т. 9. – С. 77-81.

70. Лавріненко О. В. «Принцип визнання незаконними умов договорів про працю, які погіршують правове становище працівників порівняно із законодавством» та «принцип сприяння»: шляхи їхньої гармонізації / О. В. Лавріненко // Kluczowe aspekty naukowej dzialalnosci – 2010: mat-ly V Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 07-15 stycznia 2010 r.). – Przemysl : Nauka i studia, 2010. – Vol. 10. – S. 48-51.

71. Лавріненко О. В. Принципи трудового права як складова правового статусу: аналіз наукових розробок / О. В. Лавріненко // Strategiczne pytania swiatowej nauki – 2010: mat-ly V Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 07-15 lutego 2010 r.). – Przemysl : Nauka i studia, 2010. – Vol. 7. – S. 38-40.

72. Лавріненко О. В. Правові принципи: їхня сутність та характер співвідношення із суміжними категоріями (у світлі аналізу наукових розробок) / О. В. Лавріненко // Strategiczne pytania swiatowej nauki – 2010: mat-ly V Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 07-15 lutego 2010 r.). – Przemysl : Nauka i studia, 2010. – Vol. 7. – S. 40-42.

73. Lavrinenko O. V. Ideas and principles of the labour law: questions of the general theory and methodology / O. V. Lavrinenko // Nauka i Studia: zb. nauk. pr. / red. prof. dr hab. S. Gorniak. – Przemysl : Nauka i studia, 2007. – № 3. – Т. 3. – С. 104-125.

74. Lavrinenko O. V. Research of theoretic-methodological bases of a formulation of branch principles of the labour right and keep separate them from adjacent legal categories / O. V. Lavrinenko // Nauka i Studia: zb. nauk. pr. / red. prof. dr hab. S. Gorniak. – Przemysl : Nauka i studia, 2008. – № 5. – Т. 1. – С. 31-41.

75. Lavrinenko O. V. Application of a principle of an optimum combination of unity and differentiation of legal regulation of service-labour relations of persons of ordinary and commanding structure of law-enforcement bodies of Ukraine: questions of the theory / O. V. Lavrinenko // Современный научный вестник / гл. ред. Н.Х. Корецкий. – Белгород : Руснаучкнига, 2008. – № 14. – С. 3-29.

76. Lavrinenko O. V. The modern concept of delimitation of principles of the right and system of intrabranсh principles of personnel certification: debatable approaches to interpretation of their maintenance and character of a parity / O. V. Lavrinenko // Perspektywiczne opracowania nauki i techniki – 2008: mat-ly IV Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 07-15 listopada 2008 r.). – Przemysl : Nauka i studia, 2008. – Vol. 9. – S. 66-70.

77. Lavrinenko O. V. The mechanism of realization of a principle of publicity in activity of law-enforcement bodies of Ukraine in a context of formation of an information society: ontologic and axiologic aspects / O. V. Lavrinenko // Постигането на висшето образование – 2008: мат-ли за IV Межд. науч. практ. конф., (София, 17-25 ноември 2008 г.). – София : Бял ГРАД-БГ, 2008. – Т. 5. – С. 16-21.

78. Lavrinenko O. V. Research of essence and value of a principle of legality as regulator of labour activity of civil servants in a context of the analysis of modern scientific development / O. V. Lavrinenko // Kluczowe aspekty naukowej dzialanosci – 2009: mat-ly V Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 07-15 stycznia 2009 r.). – Przemysl : Nauka i studia, 2009. – Vol. 9. – S. 38-42.

79. Lavrinenko O. V. Principles of the right and the mechanism of legal regulation of labour attitudes: ontologic-legal aspects and points of convergence / O. V. Lavrinenko // Оралдын ғылым жаршысы: Казакстан жене шет ел ғалымдарын енбектерін жариялау / бас ред. М. Ф. Хабибуллин. – Меншік иесі : Уралнаучкнига, 2009. – № 1. – С. 47-61.

80. Lavrinenko O. V. Some problem

questions of interpretation of the maintenance of principles of the labour right of Ukraine (the critical analysis of the modern scientific doctrine) / O. V. Lavrinenko // Найновите научни постижения – 2009: мат-ли за V Межд. науч. практ. конф., (София, 17-25 март 2009 г.). – София : Бял ГРАД-БГ, 2009. – Т. 10. – С. 19-23.

81. Lavrinenko O. V. System of intrabranсh principles of realization of certification of hired workers: their ontology-legal characteristic and a parity with adjacent legal categories (in a context of the analysis of modern development) / O. V. Lavrinenko // Europejska nauka XXI powieka – 2009: mat-ly V Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 07-15 maja 2009 r.). – Przemysl : Nauka i studia, 2009. – Vol. 7. – S. 14-18.

82. Lavrinenko O. V. Research of modern process of transformation of the conceptual device of the doctrine about principles of the labour right / O. V. Lavrinenko // Современный научный вестник / гл. ред. Н. Х. Корецкий. – Белгород: Руснаучкнига, 2009. – № 4. – С. 5-17.

83. Lavrinenko O. V. Principles of a disciplinary responsibility of hired workers: their essence and a place in system of branch principles of the labour right (debatable questions) / O. V. Lavrinenko // Nauka: teoria i praktyka – 2009: mat-ly V Miedzynarod. nauk.-prakt. konf., (Przemysl, 07-15 sierpnia 2009 r.). – Przemysl : Nauka i studia, 2009. – Vol. 3. – S. 16-22.

84. Lavrinenko O. V. Systems of branch principles of the labour right and the right of social security: debatable questions of their differentiation and structurization / O. V. Lavrinenko // Научният потенциал на света – 2009: мат-ли за V Межд. науч. практ. конф., (София, 17-25 септември 2009 г.). – София : Бял ГРАД-БГ, 2009. – Т. 4. – С. 15-18.

85. Лавріненко О. В. Сучасний галузевий механізм диференціації правового регулювання: проблемні аспекти / О. В. Лавріненко // Наукові дослідження – теорія та експеримент '2006: мат-ли II Міжн. наук.-практ.

конф., (м. Полтава, 15-17 травня 2006 р.) – Полтава : ІнтерГрафіка, 2006. – Т. 3. – С. 40-44.

86. Лавриненко О. В. Специальные нормы в структуре современного механизма единства и дифференциации правового регулирования трудовых отношений / О. В. Лавриненко // Вісник Луганськ. держ. ун-ту внутр. справ. – 2007. – Вип. 2. – С. 150-159.

87. Лавриненко О. В. Исследование теоретико-методологических аспектов применения дифференциации в правовом регулировании трудовых отношений лиц рядового и начальствующего состава органов внутренних дел / О. В. Лавриненко // Правоохранительные органы: теория и практика : журнал Уральского юридического института МВД Российской Федерации / гл. ред. С. Н. Сабанин. – Екатеринбург: ОН и РИО УрЮИ МВД России, 2007. – № 2. – С. 35-48.

88. Лавриненко О. В. Исследование проблемы единства и дифференциация правового регулирования трудовых отношений (в контексте анализа специального законодательства о службе в органах внутренних дел Украины) / О. В. Лавриненко // Современный научный вестник / гл. ред. Н. Х. Корецкий. – Белгород : Руснаучкнига, 2008. – № 11. – С. 73-99.

89. Лавриненко О. В. Внутринациональная дифференциация трудового права: ее суть, средства и основные направления / О. В. Лавриненко // Известия Гомельского гос. ун-та имени Ф. Скорины. – 2008. – № 3. – С. 191-208.

90. Лавриненко О. В. Механизм правового регулирования служебно-трудовых отношений работников органов внутренних дел: актуальные вопросы терминологии и методологии применения общих и специальных норм трудового права / О. В. Лавриненко // Российский ежегодник трудового права. – 2007. – № 3 / под ред. д-ра юрид. наук, проф. Е. Б. Хохлова. – СПб. : СПбГУ, 2008. – С. 371-395.

91. Лавриненко О. В. «Суб'єктна диференція» правового регулювання трудових

відносин: спірні питання сучасної доктрини трудового права / О. В. Лавриненко // Запорізькі правові читання: мат-ли Міжн. наук. конф., (м. Запоріжжя, 15-16 травня 2009 р.) – Запоріжжя : ЗНУ, 2009. – Т. 1. – С. 302-306.

92. Лавриненко О. В. Проблеми доктринальної систематизації підстав диференціації правового регулювання трудових відносин: термінологічний аспект / О. В. Лавриненко // Вісник Донецьк. нац. ун-ту. – 2009. – Вип. 1. – Т. 2. – С. 498-507.

93. Лавриненко О. В. Актуалізація проблем єдності і диференціації правового регулювання трудових відносин в умовах сучасних інтеграційних процесів / О. В. Лавриненко // Nastoleni moderni vedy – 2009: mat-ly V Mezinärod. vedeck.-prakt. konf., (Praha, 27.09.2009 г.). – Praha : Education and Science, 2009. – D. 4. – S. 20-26.

94. Лавриненко О. В. Єдність та диференція в трудовому праві: дослідження концептуальних підходів / О. В. Лавриненко // Vedecky prumysl evropskeho kontinentu 2009: mat-ly V Mezinärod. vedeck.-prakt. konf., (Praha, 27 listopadu – 05 prosincu 2009 г.). – Praha : Education and Science, 2009. – D. 7. – S. 43-48.

95. Лавриненко О. В. Понятие и виды дифференциации правового регулирования социально-трудовых отношений (вопросы теории) / О. В. Лавриненко // Известия Гомельск. гос. ун-та имени Ф. Скорины. – 2010. – № 1. – С. 70-75.

96. Лавриненко О. В. О соотношении системного подхода и «спонтанного структурогенеза» в исследовании социально-правовых явлений / О. В. Лавриненко // Онтология и аксиология права: мат-лы III Межд. науч. конф., (г. Омск, 19-20 октября 2007 г.). – Омск : Омская академия МВД России, 2007. – С. 22-25.

97. Лавриненко О. В. Засоби подолання монополізму й догматизму в сучасній юридичній науці (філософсько-правові аспекти) / О. В. Лавриненко, С. Г. Кузьменко // Господарсько-правове, цивільно-правове та фінансово-правове забезпечення розвитку сучасної

економіки України: мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Донецьк, 27 листопада 2009 р.). – Донецьк : ДЮІ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2009. – С. 15-17.

98. Лавріненко О. В. Науково-дослідна робота в умовах зміни ціннісних парадигм суспільного розвитку: філософсько-правові та методологічні аспекти / О. В. Лавріненко // Науково-дослідна робота Донецького юридичного інституту в 2009 році: події та творчі здобутки: мат-ли підсумк. наук. конф., (м. Донецьк, 29 грудня 2009 р.). – Донецьк : ДЮІ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2009. – С. 73-78.

99. Лавріненко О. В. Прояв «принципу проліферації теорій» у сучасній доктрині трудового права: аксіологічні та філософсько-правові аспекти / О. В. Лавріненко // Образование и наука на 21 век – 2009 : мат-ли за V Межд. науч. практ. конф., (София, 17-27 октомври 2009 г.). – София : Бял ГРАД-БГ, 2009. – Т. 5. – С. 27-32.

100. Гладких Д. Ю. Воздействие принципов трудового права на правовое регулирование служебно-трудовых отношений в органах внутренних дел: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.05 «Трудовое право; право социального обеспечения» / Гладких Денис Юрьевич ; Пермский гос. ун-т. – Пермь, 2002. – 245 с.

101. Болотіна Н. Б. Трудове право: підр. / Н. Б. Болотіна. – К. : Вікар, 2003. – 725с.

102. Трудове право України : навч. пос. / за ред. П. Д. Пилипенка. – К. : Ін Юре, 2003. – 536 с.

103. Киселев И. Я. Зарубежное трудовое право : учеб. / И. Я. Киселев. – М. : Норма, 1998. – 278 с.

104. Трудовое право России : учеб. / за ред. И. Я. Киселева. – М. : БЕК, 1998. – 315 с.

105. Жернаков В. В. Теоретичні засади формування інституту захисту прав людини у сфері праці / В. В. Жернаков // Форми соціально-правового захисту працівників у службово-трудових відносинах : мат-ли наук.-практ. конф., (м. Суми, 2-4 червня 2005 р.) – Х. : УАФТП, 2005. – С. 24-27.

106. Колодій А. М. Принципи права України : моногр. / А. М. Колодій. – К. : Юрінком Інтер, 1998. – 208 с.

107. Пилипенко П. Д. Проблеми теорії трудового права : моногр. / П. Д. Пилипенко. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 1999. – 214 с.

108. Лавріненко О. В. Поняття і ознаки службово-трудових відносин працівників органів внутрішніх справ / О. В. Лавріненко // Вісник Запорізьк. юрид. ін-ту. – 1999. – № 2. – С. 99-112.

109. Лавріненко О. В. Службово-трудова відносина працівників органів внутрішніх справ і сфера дії законодавства про працю / О. В. Лавріненко // Вісник Львівськ. ін-ту внутр. справ. – 2000. – № 1. – С. 98-105.

110. Лавріненко О. В. Історико-правовий аналіз дефініції поняття «суб'єкт службово-трудових відносин» / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових досліджень '2006: мат-ли II Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 27-29 листопада 2006 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2006. – Т. 3. – С. 49-54.

111. Лавріненко О. В. Аналіз підзаконних актів, які регламентують переведення по службі як організаційно-правовий спосіб зміни службово-трудових правовідносин працівників ОВС / О. В. Лавріненко // Науковий вісник Київськ. нац. ун-ту внутр. справ. – 2006. – № 2. – С. 246-257.

112. Лавріненко О. В. Правовая природа и порядок возникновения служебно-трудовых отношений работников органов внутренних дел Украины : моногр. / О. В. Лавріненко – Донецк : Норд-Пресс – ДЮІ ЛГУВД, 2007. – 262 с.

113. Лавріненко О. В. Правовая природа й місце службово-трудових правовідносин у структурі предмета трудового права / О. В. Лавріненко // Розвиток наукових досліджень '2007: мат-ли III Міжн. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 26-28 листопада 2007 р.). – Полтава : ІнтерГрафіка, 2007. – Т. 3. – С. 59-62.

114. Лавріненко О. В. Правовая природа службово-трудових відносин працівників органів внутрішніх справ у контексті аналізу спеціального законодавства про службу / О. В. Лавріненко // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2008. – № 1. – С. 262-279.

115. Лавріненко О. В. Службово-трудова відносина працівників ОВС як органічна складова предмету сучасного трудового права (у контексті аналізу положень проекту нового Трудового кодексу України) / О. В. Лавріненко // Актуальні

проблеми розвитку законодавства про працю та соціальне забезпечення: мат-ли Міжн. наук.-практ. конф., (м. Харків, 22-23 квітня 2009 р.). – X. : НЮАУ ім. Я. Мудрого, 2009. – С. 157-160.

116. Лаврінченко О. В. Працівники органів внутрішніх справ України як учасники службо-

во-трудова відносин: термінологічний аспект та шляхи вдосконалення спеціального законодавства про службу / О. В. Лаврінченко // Форум права. – 2008. – № 3. – С. 286-304 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2008-3/081ovzps.pdf>.

Лаврінченко О. В. Місце принципу єдності й диференціації правового регулювання соціально-трудова відносин в структурі загальної системи права, його роль в процесах систематизації галузевих принципів та проблемні аспекти характеристики його співвідношення з методом трудового права / О. В. Лаврінченко // Форум права. – 2010. – № 2. – С. 231–248 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2010-2/10lovmtpr.pdf>

На основі порівняльно-правового та конструктивно-критичного аналізу механізму реалізації трудових відносин працівників ОВС і з урахуванням наявних у сучасній науковій доктрині підходів з'ясоване місце принципу єдності й диференціації правового регулювання соціально-трудова відносин у структурі загальної системи права, його роль у процесах систематизації галузевих принципів, а також досліджено проблемні аспекти характеристики співвідношення вказаного правового принципу з методом трудового права.

Лаврінченко О.В. Место принципа единства и дифференциации правового регулирования социально-трудова отношений в структуре общей системы права, его роль в процессах систематизации отраслевых принципов и проблемные аспекты характеристики его соотношения с методом трудового права

На основе сравнительно-правового и конструктивно-критического анализа механизма реализации трудовых отношений работников ОВД и с учетом имеющихся в современной научной доктрине подходов выяснено место принципа единства и дифференциации правового регулирования социально-трудова отношений в структуре общей системы права, его роль в процессах систематизации отраслевых принципов, а также исследованы проблемные аспекты характеристики соотношения указанного правового принципа с методом трудового права.

Lavrinenko O.V. A Place of a Principle of Unity and Differentiation of Legal Regulation of Sociolabour Relations in Structure of the General System of the Law, Its Role in Processes of Ordering of Branch Principles and Problem Aspects of the Characteristic Its Parity with a Method of the Labor Law

On the basis of the rather-legal and is constructive-critical analysis of the mechanism of realization of labor relations of workers IAB and taking into account approaches available in the modern scientific doctrine the place of a principle of unity and differentiation of legal regulation of sociolabour relations in structure of the general system of the right, its role in processes of ordering of branch principles is found out, and also problem aspects of the characteristic of a parity of the specified legal principle with a method of the labor right are investigated.